

Зокрема пісня «It's over now» виражала жорстку десоціалізацію суспільства. До свого розпаду у 2007 році 5'nizza стали надзвичайно популярними у Україні, Росії та Польщі, а також успішно провели тур у Сполучених Штатах [3].

Висновки: у творчості сучасних українських музичних митців шоу-культури знаходять свій відбиток подій політичного, економічного та соціального життя суспільства. Адже, пісня – найбільш чутливе та багатогранне відображення думок людей на те, про актуальні питання сьогодення. Сучасне музичне життя України надзвичайно різнобарвне та різнобічне. Воно увібрало в себе національний характер, а також історію, філософію та світові музичні тренди. На даний час виникло груп та ансамблів, які осучаснили виконання народної української пісні. Вони особливо актуальні у час, коли традиції предків цінують як ніколи.

Сучасна поп-музика разом з етно-культурою не втрачає актуальності і у наші дні та вражає яскравістю та динамічністю. Всі пісні цього жанру мають особливий сенс, і доречні для в будь-якої слухацької аудиторії. Відомо, що Україна з давніх часів була відома особливою красою пісенного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. <https://ua.korrespondent.net/showbiz/music/3407805-dosiahnennia-ukrainy-chym-mozhe-pokhvalytysia-suchasna-ukrainska-muzyka>
2. Вікіпедія - вільна енциклопедія [Електронний ресурс]: Джамала. – режим доступу до статті: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Джамала>
3. Вікіпедія - вільна енциклопедія [Електронний ресурс]: 5'nizza. – режим доступу до статті: <https://uk.wikipedia.org/wiki/5%27nizza>
4. https://web.archive.org/web/20070202013837/http://www.knukim.edu.ua/proud_bilyk.htm
5. <https://ponomaryov.com/>
6. https://rutafest.art/index/chervona_ruta_jak_kulturnij_fenomen/0-7

Хома Ірина

Науковий керівник – доц. Маркович Марія

СУЧАСНЕ НАВЧАЛЬНЕ ПРЕДМЕТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ

Постановка проблеми. Однією зі складових Нової української школи є створення сучасного освітнього середовища, зокрема багатофункціональних гнучких просторів, що сприяють організації різних форм роботи, мотивують до навчання. На підтримку освітньої реформи Мінрегіон ініціював проект «Новий освітній простір», що передбачає оновлення шкільних будівель на принципах енергоефективності, мотивувального та креативного дизайну, технологічності та інклюзивності.

Ще донедавна у архітектурному середовищі сукупність мінімальних технічних вимог для створення сприятливих умов життєзабезпечення для групи населення з обмеженими можливостями враховувала лише потреби людей, які пересуваються на інвалідних візках. Тому, для визначення архітектурної доступності, використовувалися такі терміни: «сприятливе, або безпечне проектування», «проектування для особливих потреб», «концепція проектування без бар'єрів» [1 с.57].

Та уже з третього тисячоліття терміни змінилися на «універсальний дизайн», або «дизайн для всіх» - дизайн, яким могли б скористатися найбільше людей, незалежно від віку, статі, чи особливих потреб. Отже, тема нашої статті є досить актуальною.

Стан дослідженості питання. У 1987 р. група ірландських дизайнерів на Всесвітньому конгресі промислових дизайнерів «ICSID» домоглася включення до резолюції норми про те, що дизайнери в своїй роботі мають обов'язково враховувати фактор інвалідності. Вагомий внесок до впровадження принципів доступного дизайну вніс і американський архітектор Рон Мейс (1989 р.) Він почав використовувати термін «універсальний дизайн» і співставив його із терміном «доступний дизайн», який на той час уже використовувався фахівцями.

Предметно-просторове середовище навчально-ігрової зони дошкільного закладу для дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку, досліджували у своїх працях

В. Ю. Самойленко, В. А. Абизов [3]. У працях Л.Г Тарабасової досліджуються теоретико-методологічні засади соціалізації особистості дитини з особливими потребами.[4]

В Маскатській угоді (пункт 4а), вказано, що стратегія інклюзивного навчання – це така організація роботи навчальних закладів, при якій враховують інтереси дітей з особливими освітніми потребами і забезпечують безпечний, вільний від насильства і соціальних бар'єрів, ефективний простір навчання для усіх[5].

Метою статті є розробка власного бачення дизайну інтер'єру шкільного приміщення з врахуванням принципів «універсального дизайну».

Виклад основного матеріалу

Новий освітній простір – це не обов'язково реконструкція чи капітальний ремонт усієї шкільної будівлі. Англійські дослідники доводять, що найбільше на успішність учнів впливає простір класу. Загальношкільний дизайн також має значення, але якщо немає змоги переоблаштувати одразу всю школу, оновлення простору класу (а також прилеглої рекреації) – розумне рішення, що матиме значний ефект [1].

Сучасний освітній простір ґрунтується на поєднанні двох принципів – гнучкості і стабільності. Гнучка організація дозволяє швидко змінювати простір залежно від потреб освітнього процесу та впроваджувати різноманітні форми роботи. Стабільність забезпечує безперервність процесу, послідовність сприйняття та діяльності, підтримує порядок у просторі. [2].

Гнучкість та стабільність поєднуються через відповідне зонування. У класі слід виділити незмінні стаціонарні осередки, що становлять його основу, так званий «каркас». Як правило, це робоча зона вчителя, основна класна дошка, місця для зберігання навчальних матеріалів – як обмеженого доступу, так і відкриті для учнів.

Інші елементи облаштування класу можуть бути мобільними, забезпечувати гнучкість, можливість швидкої реорганізації. Насамперед йдеться про учнівські робочі місця. Причому в сучасній школі це не лише стандартні столи та стільці. Учнівські меблі дуже різноманітні та дозволяють працювати всім класом, у групах чи поодиноці, у різноманітних позах (сидячи, стоячи, навіть лежачи), спілкуватись, відпочивати.

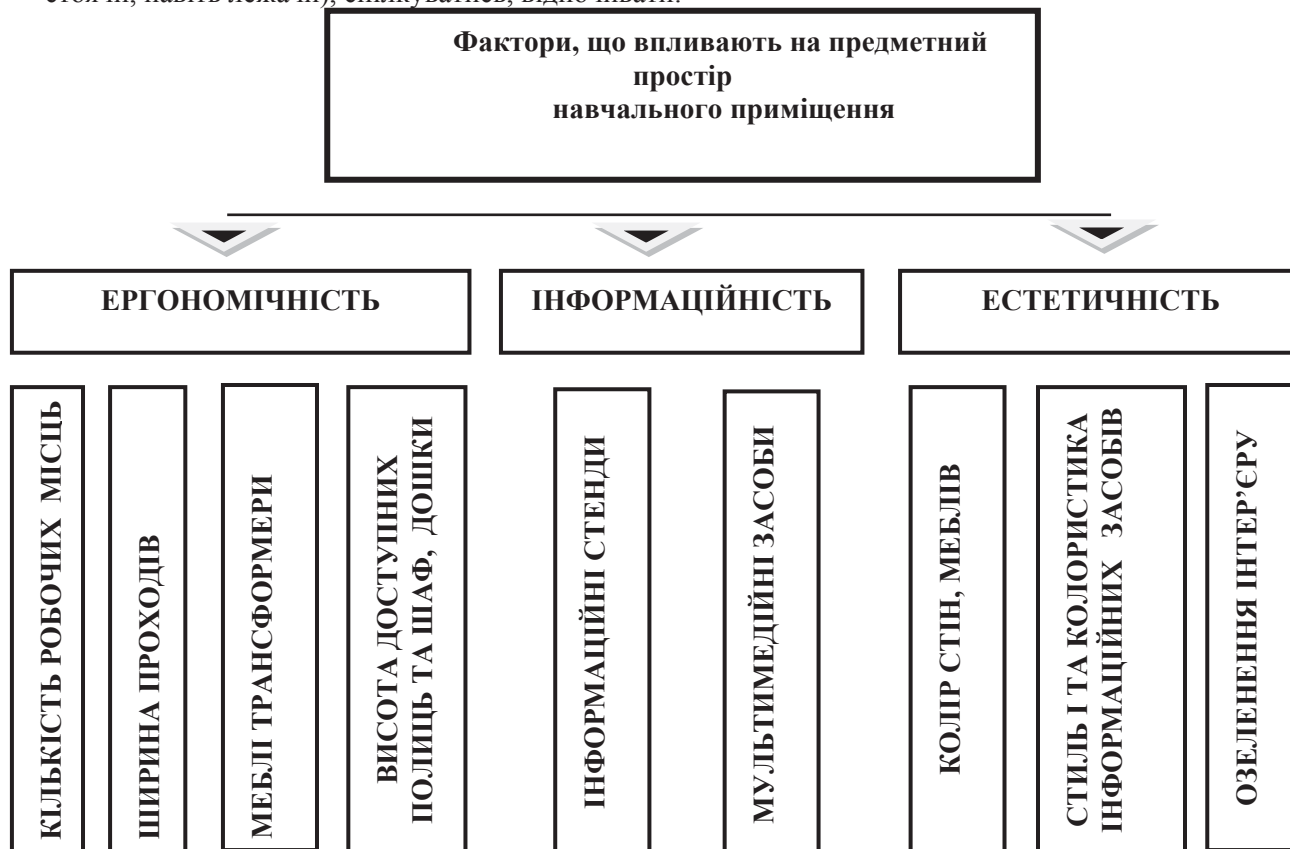

Рис. 1. Фактори, які впливають на предметний простір шкільних приміщень.

Новий освітній простір – це значуща складова сучасного освітнього середовища. Інтер'єр та облаштування класів формуються насамперед заради розвитку учнів. Добре облаштований простір класу створює можливості для різноманітних форм навчальної діяльності, забезпечує сприятливу емоційну атмосферу, мотивує та налаштовує на продуктивну роботу [4].

Найпомітніший та найвагоміший чинник художнього рішення класу – колір. Він створює емоційну атмосферу, моделює настрій, сприяє навчальній діяльності чи, навпаки, заважає та демотивує.

Рис. 2. Колір у навчальних приміщеннях

У старшій школі учні віддають перевагу легким прохолодним кольорам: теплі відтінки здаються їм надто «домашніми» та «дитячими». Прохолодні кольори сприяють концентрації, мотивують до інтелектуальної діяльності. Підлітки також схвально ставляться до ахроматичних кольорів: білого, чорного, відтінків сірого; тоді як у молодшій школі чорного та сірого слід уникати. Втім, в оформленні кабінетів старшої школи не слід відмовлятися також від окремих яскравих акцентів, виконаних у чистих кольорах.

Інший підхід до дизайну приміщень основної школи – орієнтація на предметні асоціації. Виявлено, що учні стійко асоціюють предмети гуманітарного циклу з теплими кольорами, природничого – із зеленими, синіми та «земляними» відтінками, точні науки – з контрастними поєднаннями синього та червоного. На основі таких асоціацій можна створювати колірні рішення предметних кабінетів та лабораторій, що одразу будуть налаштовувати учнів на роботу у відповідній галузі знань.

У дизайні інтер'єру (зокрема й шкільного) з погляду психологічної стимуляції трапляються дві крайнощі. З одного боку – це порожні, монотонні, нудні приміщення, які не мають ресурсу для сприйняття, викликають сенсорну депривацію, демотивують. З іншого – це приміщення, перенасичені різноманітним оформленням і декоруванням, візуально засмічені. Ані те, ані друге не відповідає потребам учнів. Дизайн класного приміщення повинен бути врівноваженим, забезпечувати достатню, але не надмірну візуальну стимуляцію.

Наприклад, стіни бажано фарбувати рівномірно в один-два кольори, підлогу робити максимально простою. Візерунчасті шпалери на стінах чи лінолеум з малюнком на підлозі створюють «візуальний шум». В оздобленні класу небажано використовувати стінописи, навіть такі, що відповідають навчальній тематиці. Різноманітних малюнків та візерунків на дверях, килимах чи подушках теж бажано уникати.

Меблювання та облаштування також мають бути ненав'язливим. Помилково наповнювати клас різнокольоровими столами, стільцями, шафами. Для меблів слід обирати один-два кольори, які гармонійно поєднуються з кольором стін; колірними акцентами можуть бути окремі деталі, що не перебувають увесь час у полі зору, – наприклад, опори столів чи сидіння стільців [6].

Постійні елементи робочого оформлення (наприклад, «класний куточок») не мусять займати багато місця та весь час впадати учням у вічі. Крім цього, рекомендується виставляти в класі лише ті навчальні матеріали (плакати, таблиці), що стосуються теми уроку. Не варто зловживати сезонним чи святковим оформленням: можна прикрасити клас на свято, але жодне свято не триває кілька тижнів поспіль.

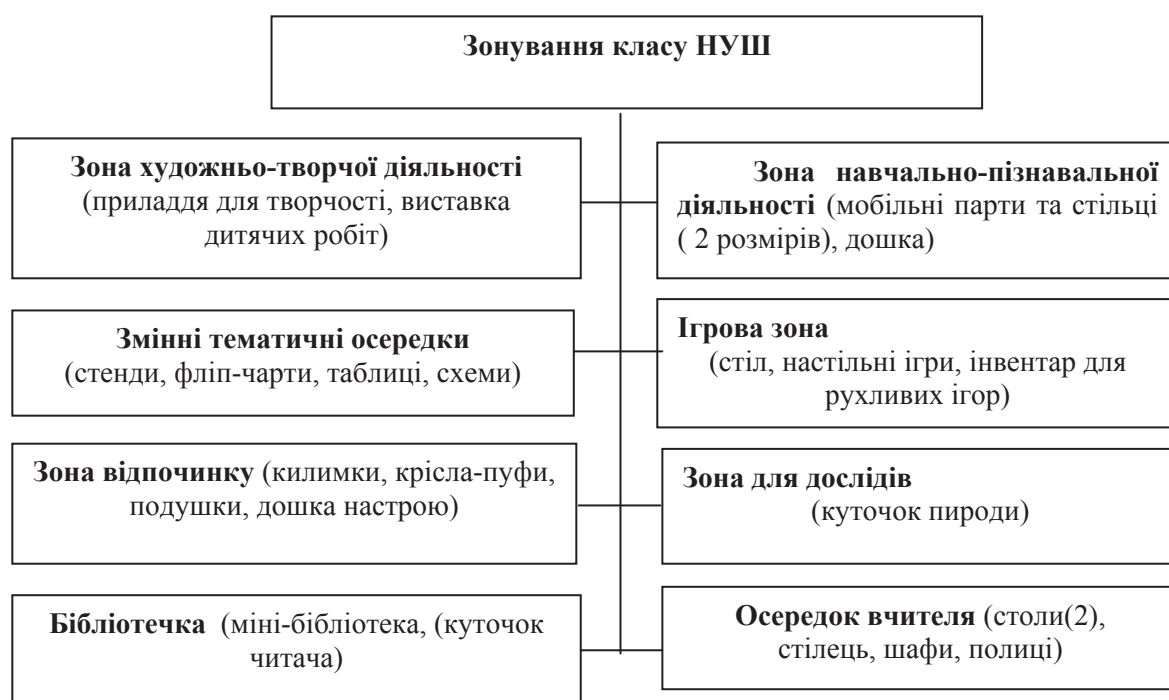

Рис. 3. Зонування класу НУШ

Для навчальних матеріалів слід виділити та обладнати спеціальні демонстраційні площини, розташовуючи їх так, щоб учням було зручно дивитись на них на уроці. Обладнання для змінних навчальних матеріалів може бути дуже простим: коркова або магнітна стрічка на стіні, акуратна дерев'яна планка чи просто натягнута вздовж стіни лінва.

Дуже псують візуальну атмосферу різнокольорові лотки, коробки, кошики для навчальних матеріалів чи інструментів. Краще, якщо вони матимуть один-два кольори, хай навіть яскраві, але в гармонії із загальним настроєм класу.

Основа оформлення в сучасній школі становлять роботи учнів. Втім, їх теж не можна експонувати безладно, накопичуючи різноманітні малюнки та вироби на всіх поверхнях стін та меблів. Для експозицій учнівських робіт божано виділити одну-дві стіни, облаштувавши їх відповідними стендами чи кріпленнями; для об'ємних робіт потрібна окрема полиця. Такі експозиції слід регулярно змінювати: виставляючи нові роботи, прибирати попередні.

У класі мають бути навчальні зони. Слід виділити місця для куточка навчально-пізнавальної діяльності, змінних тематичних осередків, зони для проведення дослідів та ігор, відпочинку та художньо-творчої діяльності. Варто обладнати також міні-бібліотеку та осередок вчителя.

Методика «Стіни, що говорять» — ще одна важлива частина освітнього дизайну. Найцікавіше, коли цей промовистий та барвистий освітній простір діти конструюють самі. Наприклад, зображають результати командної роботи на великих плакатах — картах візуалізації, а вчителі вивішують їх на стіни. Наліпки, картки, ватмани — усе це має бути в навчальних класах.

Використовують для цього не тільки стіни. Можна підвішувати створені школярами візуальні матеріали на тонких мотузочках посеред класу. Адже стеля — це додаткова площа для сприйняття матеріалу.

Сумним сірим коридорам та стінам у школах вже не місце. Освітній простір має бути яскравим і надихати. Можна зробити акцент на настінних графічних історіях, що тішитимуть око та розвиватимуть дитячу фантазію.

Сучасні класні меблі мають бути ергономічними, міцними та безпечними. Важливі форма, розмір і вага. Найкраще, якщо парти та стільці будуть модульними, щоб учень міг самостійно їх переставляти. Це важливо, коли треба організувати групову роботу.

Школярі повинні мати доступ до методичних матеріалів, книг та предметів, які знаходяться на полицях. Назад діти їх теж мають ставити без нагадувань. Тому матеріали слід розташовувати так, щоб учні мали до них легкий доступ.

Висновки.

Отже, принципи універсального дизайну є стратегією, спрямованою на те, щоб проектування та створення компонентів навчального середовища, виробів, Інформаційно-комунікаційних технологій чи послуг були однаково доступні та зрозумілі всім, відповідали вимогам спільного використання, максимальною мірою у якомога незалежний та природний спосіб, бажано без необхідності в адаптації чи застосуванні спеціалізованих рішень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. — К., 2013. —128с.
2. Barrett, Peter, Fay Davies, Yufan Zhang, and Lucinda Barrett, 'The Impact of Classroom Design on Pupils' Learning: Final Results of a Holistic, Multi-Level Analysis', *Building and Environment*, 89 (2015), 118–33 <<https://doi.org/j.buildenv.2015.02.013>>
3. ДБН В.2.2-17: 2006 «Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення».
4. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, 2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 Інструктивно–методичні рекомендації МОН щодо організації інклюзивного навчання в закладах освіти. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodiki-inkluzia>.
5. Тарабасова Л.Г. - Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розвитку. 2015 - irbis-nbuv.gov.ua, Тарабасова Л.Г. Соціалізація дітей з особливими потребами. Теоретико-методологічне дослідження .
6. Самойленко В. Ю. Особливості дизайну дитячих садків для дітей, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку / В. Ю. Самойленко ; наук. кер. В. А. Абизов // Наукові розробки молоді на сучасному етапі : тези доповідей XVIII Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів 18-19 квітня 2019 р., Київ). - Київ : КНУТД, 2019. - Т. 1 : Сучасні матеріали і технології виробництва виробів широкого вжитку та спеціального призначення. - С. 415-416.